

SLADOVNICKÝ JEČMEN V ROCE 2020 Z POHLEDU LABORATOŘE POSTOLOPRTY S.R.O.

Jan ADAMEC

Laboratoř Postoloprty s.r.o.

Úvod

Uplynulý rok 2020 byl z hlediska výnosů sladovnických ječmenů za poslední roky jedním z nejlepších, přestože začátek vegetace nebyl ideální z důvodu výrazného nedostatku srážek a později na mnoha místech v zemi likvidovali porosty přemnožení hraboši. Z hlediska kvality vypěstovaného ječmene už

ale uplynulý rok tak úspěšný nebyl, ať už se jednalo o zvýšené procento zrn se zahnědlou špičkou nebo o zvýšený obsah dusíkatých látek. Horší kvalita produkce a zejména snížení výroby piva během stávající koronakrizy způsobilo navíc nižší výkupní cenu sladovnického ječmene.

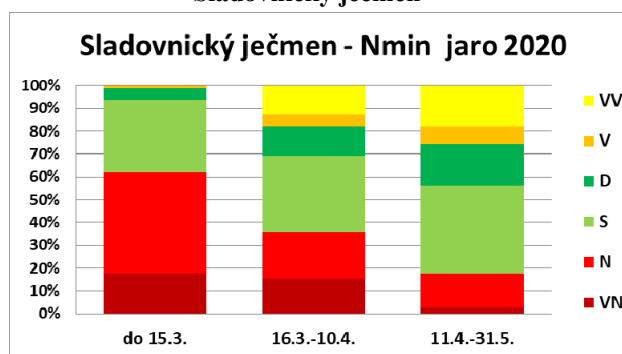
Výsledky půdních rozborů

Výživa dusíkem je jedním z rozhodujících faktorů ovlivňujících výnos a kvalitu produkce sladovnického ječmene. Celkovou dávku dusíku je vhodné stanovit dle aktuálního stavu dusíku v půdě a rozdělit ji do dvou aplikací. Před setím je vhodné aplikovat 70–80 % celkové dávky a později ve fázi dvou listů až odnožování aplikovat zbylých 20–30 %. V případě špatného výživného stavu lze ječmen jarní přihnojit i koncem odnožování až začátkem sloupkování. Toto přihnojení by mělo být aplikováno na základě rozborů rostlin a Nmin v půdě.

Naše laboratoř jako každý rok v jarním období analyzovala stovky půdních dusíků pro sladovnické ječmeny. V období od začátku roku do poloviny března vykazovala více jak polovina půd nedostatek dusíku v půdě, v následujícím období od 16.3. do 10.4. už byl nedostatek pouze u třetiny vzorků, a naopak zvýšil se podíl pozemků s vysokým obsahem půdního dusíku. Na nižší obsah dusíku v tomto období mohl mít vliv deficit srážek, který zapříčinil sníženou mineralizaci. V pozdním jaru podíl pozemků s nedostatečným obsahem nadále klesal, načež čtvrtina vzorků vykazovala vysoký až velmi vysoký obsah. Pro stanovení správné dávky dusíku je potřeba zohlednit také množství organických látek v půdě, které mohou vlivem teplot nad

10 °C intenzivně mineralizovat a tím zvyšovat obsah půdního dusíku do vysokých hodnot, které pak mohou negativně ovlivňovat obsah dusíku v zrně.

Graf 1 Stanovení půdního dusíku na jaře 2020 – Sladovnický ječmen

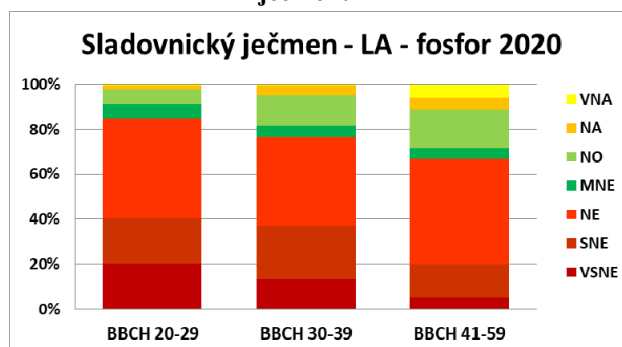

Z výsledků rozborů zbylých makroprvků (metodou Mehlich III) před výsadbou sladovnických ječmenů se vyskytovaly nedostatky zejména u fosforu a síry. Nedostatek fosforu byl zjištěn u třetiny vzorků a v případě síry dokonce u více jak dvě třetiny všech analyzovaných vzorků.

Výsledky listových analýz

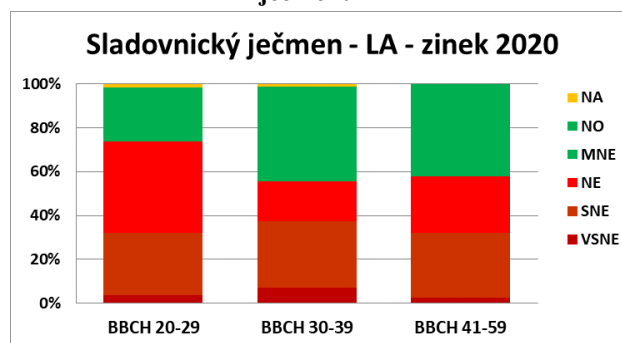
Cílené aplikace listových hnojiv je vždy dobré aplikovat na základě listových analýz. Pomocí listových analýz získáme přehled o výživovém stavu rostliny a můžeme zvolit listového hnojivo s vhodným složením, abychom předešli projevům nedostatku deficitní živiny, protože každý projev nedostatku má přímý vliv na následný výnos. Z grafu 2 je patrné, že nízká zásoba fosforu v půdě se u ječmene výrazně projevuje také nedostatkem fosforu v listech. Zejména počátkem vegetace více jak 80 % vzorků vykazovalo nedostatek, až velmi silný nedostatek, v průběhu vegetace se situace mírně zlepšovala, ale i přesto v pozdějších fenofázích skoro 70 % vzorků vykazovalo nedostatek.

Graf 2 Výsledky listových analýz sladovnických ječmenů

Další výrazně deficitní živinou byl v loňském roce v porostech sladovnického ječmene zinek. Opět můžeme vidět na grafu 3, že počátkem vegetace přes 70 % odebraných vzorků vykazovalo jeho nedostatek. V pozdějších fázích růstů se opět situace mírně zlepšila, ale i přesto více jak polovina vzorků byla opět v nedostatku. Stejně jako u fosforu se zde zřejmě projevuje zhoršená osvojovací schopnost živin jarního ječmene v počátcích růstu. Obě zmíněné živiny mají přítom zásadní vliv na výnos a na kvalitu zrna.

Graf 3 Výsledky listových analýz sladovnických ječmenů

Závěr

Sladovnický ječmen je velmi specifickou plodinou, za velmi krátkou dobu vytvoří velké množství biomasy, ale z hlediska obsahu dusíku v zrně musí být hnojení dusíkem v porostech velmi přesně řízeno a sledováno. Příliš dusíku zhoršuje kvalitativní parametry zrna, a naopak příliš málo přijatelného dusíku má negativní vliv na růst zelené hmoty a tím způsobené ztráty na výnosu. Dalším úskalím při pěstování jarního ječmene je jeho zhoršená osvojovací schopnost, proto je při jeho pěstování potřeba dostatek živin v půdě v přístupné formě a ve vyváženém poměru. Z těchto důvodů se jeví systém precizního zemědělství jako velký pomocník při dosažení nejen vysokých výnosů, ale zejména dobré kvality zrna. Stanovení přesné dáv-

ky dusíku pomocí rozborů a následně cílená aplikace dusíku do výnosových zón zajistí ideální rozložení dusíku na celém pozemku i přes jeho variabilitu. Totéž platí i pro zásobní hnojení, kdy na základě výsledků analýz vznikne mapa zásobenosti, ze které se vytvoří aplikační mapa s variabilními dávkami živin přesně stanovených pro potřeby sladovnického ječmene. LABORATOŘ Postoloprty s.r.o. mimo analýz půd a rostlin nabízí také komplexní služby pro potřeby precizního zemědělství, získání satelitních snímků, výpočet výnosového potenciálu, vytváření map zásobenosti na základě analýz, tvorba variabilních aplikačních map včetně korekci dávek dle management zón.

Kontaktní adresa

Ing. Jan Adamec, <https://www.zol.cz/>